

Digitaalisen saavutettavuuden parantaminen
virkistyspalveluissa (Digisaapas) -hankkeen tuotoksia.

Virkistystiedon työkaluja ja tulevaisuuden näkymiä

12.3.2024

Maiju Kähärä, Lounaistieto
/Digisaapas-hanke

Luontokunnat aamukahvitilaisuus
- luontomatkaillen kehittämisen
kunnassa

LOUNAISTIETO

Avoimesti

Lounaistieto pähkinäkuoressa

- Lounais-Suomen alueellinen tietopalvelu. Edistämme avoimen tiedon saatavuutta ja paikkatiedon yhteentoimivuutta, monipuolista käyttöä sekä alueen toimijoiden yhteistyötä ja osaamista
- Alueellinen karttapalvelu, avoimen datan palvelut ja tilastotietopalvelu (käyttö ilmaista)
- Rahoittajat: Varsinais-Suomen liitto, Satakuntaliitto, Turun yliopisto, Turun kaupunki & Åbo Akademi
- Teemme yhteistyötä monissa verkostoissa ja olemme mukana monissa alueellisissa ja kansallisissa yhteistyöhankkeissa
 - Digisaapas – Digitaalisen saavutettavuuden parantaminen virkistyspalveluissa (V-S liitto, Valonia, UTU, ProAgria, Maa- ja kotitalousnaiset. ELY-keskus/EU)
 - Location Innovation Hub
 - Maakuntakaavan HAME-tietomallin ylläpito, kehittäminen ja koordinointi + Kaavatietomallin kumppanitestaus
 - Palvelupistetietovaranto
 - Vesiensuojelun karttapalvelu (ELY-keskus)
 - Jätehuoltokartta (Lounais-Suomen jätehuolto Oy) jne

www.lounaistieto.fi

LOUNAISTIETO
Avoimesti

Digisaapas-hankkeen tuotoksia

Maiju Kähärä, Lounaistieto
12.3.2024

Taustaa: tiedon koonti yhteistyössä, VIRkistys- ja MATkailutietoa Varsinais- Suomesta

- Aikaisemmassa VirkistäDataa!-hankkeessa (2017-2018) koottiin tietoja ja luotiin digitaalinen ylläpitopalvelu Varsinais-Suomen virkistysreiteistä ja -kohteista, niihin liittyvistä palveluista ja toimijoista sekä kohteiden ylläpitäjistä/omistajista.

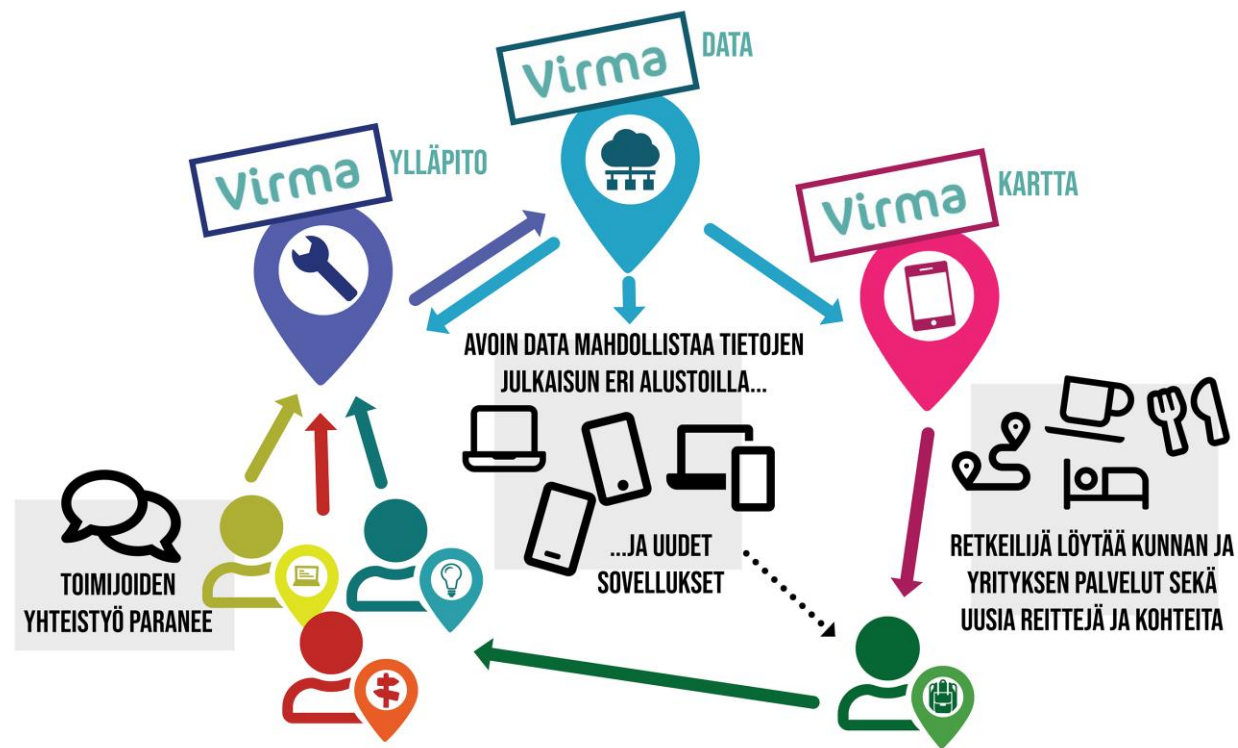
Retkeilyreitit, opastus- ja parkkipaikat, lintutornit, uimarannat, nuotiopaikat, laavut, näköalapaikat, majoitus-, ruokailupalvelut ym.

- Kuitenkin pääasiassa maankäytön suunnittelun tarpeisiin
- **Virma Ylläpitotyökalu julkaistiin vuonna 2018**
- Digisaapas-hankkeessa (2020-2023) tiedonkeruussa yhteistyötä kuntien, kylä- ja muiden yhdistysten, Leader-ryhmien, yrittäjien, matkailutoimijoiden ym kanssa
 - Palvellaan niin retkeilijöitä, kuntia, yhdistyksiä, yrityksiä kuin sovelluskehittäjiäkin
 - Data avointa, tiedon laadusta vastaamaan kohteiden todelliset ylläpitäjät
 - Uudet liiketoiminta- ja sovelluskehittämismadollisuudet, hyötyjä ylläpitäjille
 - Koulutusta, osaamisen syventämistä
 - **Virma Kartta -verkkosovellus julkaistiin vuonna 2021**

VIRkistys- ja MAtkailutietoa Varsinais-Suomesta

- Digisaapas-hankkeessa Virma Ylläpitotyökalua kehitettiin ja Virma Dataa rikastettiin yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Kehitimme täysin uuden Virma Kartta - verkkosovelluksen, joka mahdollistaa virkistystietojen hyödyntämisen aikaisempaa helpommin.
- Avoin data ja lisenssit
 - CC 4.0 Virma Data (avoindata.fi)
 - MIT lisenssi Virma Kartta and Virma Ylläpitotyökalu (github.com/Lounaispaikka)
- LIPAS liikuntapaikkatietokannan integrointi Virmaan

Virma Kartta verkkosovellus

- Löytyy osoitteesta kartta.virma.fi
- Täysin ilmainen!
- Tällä hetkellä kohteita ja reittejä on jo yli 2500! Varsinais-Suomen maakunnan kattava aineisto
- Suunnattu erityisesti retkeilijöille
- Panostettu palvelun käytettävyyteen älypuhelimella. Mahdollistaa tietojen hyödyntämisen käyttäjäystävällisesti myös maastossa. Toteutus selainpohjaisena
- Mahdollistaa esimerkiksi retkien suunnittelun, oman sijainnin tarkistamisen reitillä, lähimpien matkailupalveluiden tarkastelun, tulipaikkojen sijainnit jne
- Kohdetiedot popup-ikkunassa: kohteen kuva, nimi, kohteen kuvaus, varusteet, reitin pituus (automatoitu), verkkosivut, päivityspäivämäärä jne

Digisaapas-hankkeen tärkeimmät tulokset

1/2

- Virma Kartta -verkkosovellus kartta.virma.fi
 - panostettu visuaalisuuteen ja helppokäyttöisyyteen
 - erityisesti retkeilijöiden tarpeisiin
- Virma Ylläpitotyökalua kehitetty yhä käyttäjäystävällisemmäksi
 - kohteiden lisäys ja muokkaus helppoa
 - lisätty valmiita reittikokonaisuuksia ja muita retkeilyä tukevia karttatasoja
- Muiden datalähteiden integrointi tai testaus Virmaan
 - mm. Lipas, OpenStreetMap, (DataHUB) jne
- Karttaupotusmahdollisuus verkkosivuille
 - päivittyy automaattisesti
- Virkistysdatan laatu kasvoi ja parani
 - kohteiden ja reittien ylläpitäjien aktivointi - kuitenkin vielä paljon tehtävää!

Tärkeimmät tulokset

2/2

- Osaamisen syventäminen ja hyvien käytänteiden jakaminen virkistysasioihin liittyvien työpajojen ja webinaarien avulla
 - yhteistyötä muiden hankkeiden ja toimijoiden kanssa
- Verkostot, yhteistyön tiivistäminen
 - Reitistöryhmän toiminta jatkuu V-S liiton alaisuudessa
- Kohdennettua viestintää
 - data ja lähdekoodi avointa – kaikkien hyödynnettävissä ja jatkojalostettavissa!
 - ohjeistuksia, esitteitä, koulutusta
 - **mm. kuntaohjeistus virkistys- ja luontomatkailun kehittämiseksi kunnissa**

Johdanto

Rakenne ja sisältö

Materiaalin tarkoitus ja tavoitteet

Tekijät ja yhteystiedot

1. Toimintasuunnitelma - mitä ja miksi?

Miksi virkistyskäytön kehittämiseksi kannattaa laatia toimintasuunnitelma?

Hyötyjä eri toimijoille

2. Nykytilan kartoitus

Nykytilakartoituksen muistilista - mitkä tiedot kunnan tulisi koota?

3. Tulevaisuus ja kehittäminen

Visio ja pitkän aikavälin tavoitteet
Toimenpidesuunnitelma – lyhyen aikavälin toimet

4. Viestintä & seuranta

Kuntaohjeistus: virkistys- ja luontomatkailun kehittäminen kunnassa
lounaistieto.fi/virkistys

Materiaali on tehty kuntien ylläpitämien ja omistamien sekä muiden kunnan alueella olevien retkeily- ja ulkoilureittien ja -kohteiden kehittämisen tueksi. Sisältö koostuu suosituksista ja ohjeista virkistyskäytön ja luontomatkailun laajempaan kehittämiseen ja yhteistyön edistämiseen kunnassa.

Hankkeessa tunnistettuja haasteita/opittua

- Korona yllätti (ns. musta joutsen/villi kortti)
- Kunnat monentyyppisiä, henkilökunnan vaihtuvuus, resurssien vähyys
 - Virkistys aihepiirinä monen/ei kenenkään vastuulla
- Yrittäjiä vaikea saada aktivoitumaan
 - Osa ei nähnyt hyötyjä koska monia eri palveluita palvelupistetietojen keräämiseksi → OpenStreetMapin tai Visit Finland datahubin hyödyntäminen

Mitä nyt ja tulevaisuudessa?

- Digisaapas-hanke päättyi, Virman ylläpito jatkuu. Virman ylläpito Lounaistiedolla, kehittämistyö vähäistä hankkeen loputtua
 - Opastusta ja tietoja voi edelleen kysyä virma@lounaistieto.fi
- Tulevaisuudessa valtakunnallinen ulkoilutietopalvelu, yhteistyössä Lipas (ja Virma?)
 - Perustuu kansalliseen virkistysstrategiaan, toteutuksesta vastaa Metsähallitus
 - Aluksi Metsähallituksen omat datat mukaan, mutta kehitetään LIPAS ylläpitotyökalua myös muiden datojen lisäämiseksi ja visualisoimiseksi
 - Jyväskylän yliopisto kehittää LIPAS palvelua, lisäksi palkattu koordinaattori
 - Virma datat mukaan? Yhteistyö ja testaaminen, mahdollisesti uusi hanke
 - Palvelupisteiden lisäämiselle edelleen tarve
 - OpenStreetMap, Business Finlandin DataHUB?

Linkit ja materiaalit

Kaikki linkit ja ohjeistukset löytyvät Lounaistiedon virkistysmatkailu-verkkosivuilta:
lounaistieto.fi/virkistys

- Virma Kartta -verkkosovellus
 - kartta.virma.fi
- Kuntaohje
 - [lounaistieto.fi/virkistyskohde suositus](https://lounaistieto.fi/virkistyskohde-suositus)
- Käytännön Virma-ohjeita virkistyskohteiden ylläpitäjille
 - lounaistieto.fi/virma
- Virma-karttaupotukset organisaatioiden verkkosivuille Lounaistiedon karttapalvelusta
 - <https://karttapalvelu.lounaistieto.fi/>
- Virma Data saatavilla avoindata.fi-portaalista
 - <https://www.avoindata.fi/data/fi/dataset/virma>
- Lähdekoodit Githubissa
 - <https://github.com/Lounaispaikka>
- Lisätietoa hankkeesta, rahoittajista ja yhteistyökumppaneista
 - valonia.fi/hanke/digitaalisen-saavutettavuuden-parantaminen-virkistyspalveluissa-digi-saapas/

Varsinais-Suomen liitto

TURUN
YLIOPISTO

LOUNAISTIETO

Avoimesti

VALONIA

PRO
Agria Länsi-Suomi

Kiitos!

maiju.kahara@lounaistieto.fi
virma@lounaistieto.fi

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET